

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/45/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8213206014
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8213206014.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Martina Barana a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobcu: Q. Q., Z.. XX.XX.XXXX, B. Q. O. XX, XXX XX I., zastúpený zákonnou zástupkyňou: P. Q., Z.. XX.XX.XXXX, B. Q. O. XX, XXX XX I., právne zastúpený: JUDr. Peter Rychnavský PhD., advokát, Rázusova 111/19, 093 01 Vranov nad Topľou, proti žalovaným: 1. J. Š., Z.. XX.XX.XXXX, B. L. XXX, XXX XX K., právne zastúpený: JUDr. Martina Kožárová Jenčová, advokátka, Slovenská 69, 080 01 Prešov, 2. KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, o náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalovaného v 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 29.04. 2020, č. k. 3C/168/2013-367 takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok vo vyhovujúcom výroku o prisúdení istiny žalobcovi 2 358 eur titulom náhrady škody na zdraví a vo výroku o trovách konania.
- II. Mení rozsudok vo vyhovujúcom výroku v spôsobe plnenia tak, že žalovaní v 1.a 2.rade sú povinní zaplatiť žalobcovi istinu 2 358 eur tým spôsobom, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.
- III. Žalovaný v 2.rade je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.
- IV. Náhradu trov odvolacieho konania medzi žalobcom a žalovaným v 1.rade nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne žalobcovi zaplatiť náhradu škody na zdraví v sume 2.358,- eur a to v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.“

2. Vec právne posúdil podľa ust. § 427 ods. 1, 2, § 428, § 429, § 441 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 2 písm. a), § 4 ods. 1, § 53 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, § 4 ods. 2 písm. a), § 15 ods. 1 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, § 2 ods. 1 a 2, § 3 ods. 1 a 2, § 5 ods. 1, 2 a 4 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a § 1 opatrenia Ministerstva

zdravotníctva Slovenskej republiky č. 20/2012 o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2012.

3. Vo svojom odôvodnení okrem iného uviedol, že žalobca sa návrhom domáhal voči žalovaným náhrady nemajetkovej ujmy 1.500 eur, náhrady škody na zdraví v sume 3.144 eur a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil skutočnosťou, že dňa XX.XX.XXXX v čase okolo XX:XX hod. žalovaný v 1. rade na križovatke ulíc P. a X. v meste B. pri vedení motorového vozidla zn. B. XXX, M.: X na križovatke pri odbočovaní vpravo nedal žalobcovi prechádzajúcemu po prechode pre chodcov prednosť a pri zrážke žalobca utrpel zlomeninu predkolenia vľavo s posunom, pomliaždenie a sufúziu periorbitalnej vpravo a oblasti pravého krídla bedrovej kosti. Doba liečenia žalobcu bola stanovená na cca 6 týždňov a zlomenina musela byť liečená operáciou. Hodnotenie zranenia v bodovom vyjadrení predstavuje v zmysle zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia 200 bodov. Poukázal na poznatky zistené pri vyšetrovaní dopravnej nehody v konaní vedenom Odborom kriminálnej polície, Oddelením všeobecnej kriminality Okresného riaditeľstva Policajného zboru B. pod G.: H.-XXX/H.XXXX a na obsah výpovedí zákonnej zástupkyne žalobcu, svedka F. X. a závery znalca z odboru cestnej dopravy D.. T. O.. Podľa názoru žalobcu, žalovaný v 1. rade viedol svoje motorové vozidlo tak, že neprispôsobil dostatočne svoju jazdu motorovým vozidlom situácii na vozovke a tak zapríčinil dopravnú nehodu s vyššie opísanými následkami. Svoj nárok právne opieral o ust. §§ 4 a 15 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z. z.“), ako aj ust. §§ 13 ods. 2 a 3, 420, 427 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“). Voči žalovanému v 2. rade odvodzoval jeho pasívnu vecnú legitímáciu od § 823 Občianskeho zákonníka a § 15 zákona č. 381/2001 Z. z.

4. Žalovaný v 1. rade poukázal na záver trestného konania vo veci, v ktorej žalobca nebol odkázaný na konanie vo veciach občianskoprávných ako aj na závery znaleckého posudku znalca z odboru cestnej dopravy D.. T. O.. Namietal svoju vecnú pasívnu legitímáciu v tomto konaní. Uznan, že škoda bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky, avšak nebola spôsobená okolnosťami majúcimi pôvod v prevádzke. Poukázal na výpoveď svedka X. v trestnom konaní a tvrdil, že ku škode došlo v dôsledku správania sa chodca, ktorý narazil do motorového vozidla. Namietal príčinnú súvislosť medzi okolnosťami majúcimi pôvod v prevádzke a samotnou škodou, pričom mal za to, že ku škode došlo výlučne v dôsledku správania sa maloletého poškodeného. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy považoval za neodôvodnený. Poukázal na výsledky znaleckého dokazovania, podľa ktorých z hľadiska pohybu chodca sa jednalo o náhle vybehnutie do koridoru vozidla. Nebola preukázaná neskorá reakcia žalovaného v 1. rade. Poškodený porušil povinnosť chodca vyplývajúcu z ust. § 53 zákona č. 8/2009 Z.z., v dôsledku čoho za spôsobenú škodu zodpovedá žalobca sám v celom rozsahu. Podľa znaleckého posudku žalobca vytvoril z technického hľadiska prekážku náhlu. Žalovaný v 1. rade odmietol akýkoľvek zásah do práv na ochranu osobnosti žalobcu.

5. Žalovaný v 2. rade vo svojom vyjadrení žiadal žalobu zamietnuť z dôvodu nepreukázania zodpovednosti žalovaného v 1. rade za škodovú udalosť s poukazom na obsah oznámenia o riešení škodovej udalosti č. XXXXXXXXXXXX z poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 05.09.2014 a obsah uznesenia OR PZ B., ČVS: ORP-XXX/H.XXXX zo dňa 22.05.2013. Uplatnený nárok na ochranu osobnosti navrhoval kvalifikovať ako nárok titulom sťaženia spoločenského uplatnenia, ktorý však musí byť preukázaný lekársnym osvedčením, čo v danom prípade splnené nebolo. Podmienky zodpovednosti žalovaného za škodu preukázané neboli. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy považoval za nepreukázaný vzhľadom na nesplnenie jeho obligatórných náležitostí, a to trestnoprávnej zodpovednosti žalovaného v 1. rade.

6. Súd po vykonanom dokazovaní zistil nasledovný skutkový stav.

7. Zo spisu Okresného riaditeľstva PZ v B. G.: H.-XXX/H.-XXXX bolo zistené, že trestné stíhanie začaté pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) a b) Trestného zákona vo veci dopravnej nehody z XX.XX.XXXX o XX.XX hod, na križovatke ulíc P. - X. v B., bolo uznesením zo dňa 22.05.2013 zastavené z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. Pri tomto závere sa vychádzalo z výsledkov vyšetrovania, ktoré sa opierali predovšetkým o závery znalca z odboru cestnej dopravy D.. T. O., X., podľa ktorého príčinou dopravnej nehody z technického hľadiska bol v každom prípade nesprávny pohyb

chodca po priechode pre chodcov. Z hľadiska vodiča by technickou príčinou dopravnej nehody mohla byť len alternatíva pomalej jazdy s neskorou reakciou, ktorá je nepravdepodobná až nemožná.

8. Z označeného trestného spisu súd ďalej zistil, že zákonná zástupkyňa žalobcu pri svojom výsluchu k okolnostiam dopravnej nehody uviedla, že v čase dopravnej nehody najskôr so synom, ktorého držala pravou rukou za jeho ľavú ruku prechádzali po ulici P. k budove okresného súdu a následne prechádzali od budovy okresného súdu k hotelu V. po X. ulici. Pred vstupom na priechod pre chodcov zastali, pozrela sa na ľavú a pravú stranu cesty, kde v jazdnom pruhu od sídliska L. prichádzajúce vozidlo zastavilo a dávalo im prednosť a hneď za nimi idúce vozidlo taktiež zastavilo. Následne so žalobcom vstúpili na cestu, prechádzali cez ňu rýchlou chôdzou a v okamihu, keď sa nachádzali uprostred cesty, osobné motorové vozidlo zn. B. XXX, ev. č. X., ktoré odbočilo do jazdného pruhu, v ktorom prechádzala so synom, prudko zabrzdilo. Jej syn sa rukami zachytil pravej strany vozidla a hlavou narazil do ľavého spätného zrkadla. Zákonná zástupkyňa žalobcu pri dopravnej nehode zranená nebola.

9. Žalovaný v 1. rade pri svojom výsluchu v rámci označeného trestného konania vypovedal, že v čase dopravnej nehody viedol vozidlo zn. B. XXX, ev. č. X. v smere od ulice E. po ulici P. s následným odbočením na X. ulicu smerom na sídlisko L., a keďže mesto B. pozná a pozná radenie do jazdných pruhov na jeho križovatkách, zaradil sa do pravého jazdného pruhu pre odbočenie vpravo. Keď vyšiel na X. ulicu, v ľavom jazdnom pruhu stálo dodávkové vozidlo, ktorého zadná časť bola na prechode a dávala prednosť iným vozidlám, v dôsledku čoho nevidel, že po prechode prechádzajú chodci. Keď prednou časťou vozidla vyšiel na prechod pre chodcov tvrdil, že periférne zbadal pohyb žalobcu, ktorý vyšiel spoza Y. a on okamžite zabrzdil. Napriek tomu došlo k zrážke so žalobcom.

10. Svedok A. U. pri svojom výsluchu v rámci označeného trestného konania vypovedal, že bezprostredne pred dopravou nehodou prechádzal s kamarátom F. B. po prechode pre chodcov cez ulicu X. od budovy okresného súdu k hotelu V.. Pri prechádzaní priechodom pre chodcov videl prichádzajúce vozidlo žalovaného v 1. rade so zapnutou pravou smerovkou, po prejení prechodu začul buchnutie a zároveň piskot pneumatík, otočil sa a videl vozidlo zn. B. XXX, ev. č. X. stáť v prvej polovici prechodu pre chodcov vo svojom smere jazdy, na zemi čupnutého chlapca, ktorý plakal, ako aj jeho matku, ktorú videl bezprostredne vybehnúť z chodníka k chlapcovi a zobrať ho na ruky. Rovnaké skutkové okolnosti k nehode vypovedal v trestnom konaní ako svedok aj F. B..

11. Svedok F. X. pri svojom výsluchu uviedol, že spolužiakov (svedkov F. B. a A. U.) čakal pri priechode pre chodcov cez P. ulicu v smere od hotela V. k pivárni A.. Vodič motorového vozidla zn. B. XXX, ev. č. X prechádzal popri ňom a mal zapnutú pravú smerovku. Vypovedal, že keď toto vozidlo bolo pred priechodom pre chodcov, z chodníka pred okresným súdom sa z rúk matky vytrhol malý chlapec a po priechode sa rozbehol k hotelu V., pričom narazil do ľavej strany vozidla B. a spadol na zem. Následne matka vybehla za chlapcom a zobrala ho do rúk.

12. Zo svedeckej výpovede P. U. realizovanej súdom bolo zistené, že menovaná nehodový dej vlastnými očami nevidela a na miesto dopravnej nehody prišla niekoľko minút po dopravnej nehode. Matka žalobcu držala syna za ruku, neskôr žalobcu držala na rukách svedkyňa, a to minimálne 10 minút z dôvodu, že nemohol stúpiť na ľavú nohu.

13. Žalobca pri svojom výsluchu pred súdom dňa 15.05.2019 vypovedal, že k nehode došlo pred Okresným súdom B., kde prechádzal spolu s mamou cez križovátku k hotelu V.. Tvrdil, že mamu držal za ruku, išiel však v popredí, ďalej že pri nehode ho zachytilo auto, mama však stihla odskočiť. K následkom na zdraví uvádzal, že aj keď pri nehode úraz hlavy nemal, pri zmene počasia ho veľmi bolieva hlava.

14. Zo záverov znaleckého dokazovania nariadeného súdom vyplýva, že k zrážke žalobcu s vozidlom žalovaného v 1. rade došlo na priechode pre chodcov z pohľadu chodca 3,5 m od hranice chodníka a z pohľadu smeru vozidla od 0 m do 1,3 m od vstupnej hranice priechodu pre chodcov. Žalobca bol primárne kontaktovaný ľavou dolnou končatinou s neznámou časťou vozidla, sekundárne pravou časťou tváre so spätným zrkadlom vozidla, čím došlo k vzniku krvnej podliatiny okolo pravého oka. Na základe pohybovej analýzy prevedenej znalcom zaujal záver, že ak vodič mal riešiť dopravnú situáciu v smere svojej jazdy najskôr na priechode pre chodcov na ul. P., nadväzne na to na križovátke a až následne na priechode pre chodcov na X. ulici (t. j. 7,6 m kolmo pred priechodom pre chodcov), z technického hľadiska bola reakcia vodiča včasná. Ak však mal na rozbiehajúceho chodca reagovať už skôr, potom sa nejednalo o včasnú reakciu vodiča.

15. Na otázky strán znalec pri svojom výsluchu doplnil, že v mieste vstupu na priechod pre chodcov motorové vozidlo muselo brzdiť a pohybovať sa zostatkovou rýchlosťou. Pri rekonštrukcii nehodového deja vylučoval niektoré nelogické tvrdenia zákonnej zástupkyne žalobcu a to náraz pravou stranou vozidla ako aj zapišovanie pneumatík pri prudkom zabrzdení s poukazom na nezdokumentovanie šmykových stôp na mieste nehody dopravnou políciou s následným pripustením skutočnosti, že motorové vozidlo vybavené ABS nemusí šmykové stopy na vozovke zanechať. K postaveniu matky zrazeného chodca znalec poukazoval na to, že pokiaľ by matka išla s maloletým chodcom súčasne, aj u nej by muselo dôjsť k zrážke s motorovým vozidlom, z tohto logického predpokladu mal potom za to, že jej maloletý syn musel ísť na priechode pre chodcov pred matkou. Na základe situácie na križovatke pripúšťal, že vodič mohol vidieť chodcov čakajúcich na priechode pre chodcov skôr ako po prechode križovatkou, avšak to neznamená, že tým u vodiča vznikla aj povinnosť na tieto osoby reagovať.

16. Z osvedčenia o evidencii vozidla (č.l. 195-196) bolo súdom zistené, že vlastníkom vozidla ev. č. X bol v čase dopravnej nehody žalovaný v 1. rade, ktorý vozidlo v čase dopravnej nehody aj riadil.

17. Z lekárskeho posudku o bolestnom a sťaženi spoločenského uplatnenia vystaveným chirurgom F. X. F. vyplýva, že žalobca bol so zranením (zlomeninou oboch kostí predkolenia liečenou operáciou, pohmliaždením tváre a panvy), ktoré utrpel pri strete s vozidlom žalovaného v 1. rade hospitalizovaný v ústavnej starostlivosti v dňoch od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX. Liečenie zranenia bolo ukončené dňa 22.01.2013. Hodnotenie bolestného bolo týmto lekárskeým posudkom hodnotené na 200 bodov (180 bodov za zlomeninu oboch kostí predkolenia liečeného operáciou, 5 bodov za pomliaždenie tváre a 15 bodov za pomliaždenie panvy). Súd zároveň poznamenával, že bodové hodnotenie zranenia žalobcu nebolo v konaní žalovanými v 1. a 2. rade relevantne spochybňované.

18. Z predložených lekárskeých správ bolo zistené, že žalobca od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX bol v sprievode matky hospitalizovaný na oddelení úrazovej chirurgie Z. P., n.o. B. s diagnózou viacnásobnej zlomeniny predkolenia s nutnosťou operačného zákroku za účelom dosiahnutia vyhovujúceho postavenia oboch zlomenín. V stabilizovanom stave bol prepustený do ambulantnej starostlivosti, bol liečený ambulantne ambulantným traumatológom až do prestavenia zlomenín s následne doporučenou rehabilitáciou. Podľa lekárskej správy z 22.1.2020 bol stav žalobcu z traumatologického hľadiska konštatovaný ako stabilizovaný s doporučeným plným zaťažovaním liečenej dolnej končatiny.

19. Na základe vykonaného dokazovania súd v danom prípade dospel k záveru, že žalobca svojím náhlým a nepredvídateľným pohybom po priechode pre chodcov v čase, keď sa k nemu približovalo motorové vozidlo žalovaného v 1. rade, vytvoril motorovému vozidlu náhlu prekážku, ktorá sa tak stala okrem v danej situácii neprimeranej rýchlosti žalovaného v 1. rade ďalšou z príčin vzniku škody na jeho zdraví. Pohyb žalobcu od miesta vzniku povinnosti žalovaného v 1. rade reagovať na chodca na ceste do miesta zrážky bol znaleckým dokazovaním ustálený v rozsahu 0,86 - 1,15 sekundy, zatiaľ čo na zabrzdenie motorového vozidla pri včasnej reakcii vodiča z rýchlosti 21,6 km/h-1 bolo potrebných 1,65 s, teda ani pri včasnej reakcii žalovaný v 1. rade nemohol nehode zabrániť. Výpovede nezávislých očitých svedkov udalosti zaistené v trestnom konaní (F. X., F. B., A. U.) zapadajú do znalcom opísaného priebehu nehodového deja, podľa ktorého žalobca náhle vybehol z chodníka a matka až následne za ním dobehla k miestu zrážky. Jej tvrdenia o súčasnom prechádzaní priechodu nepotvrďuje žiaden iný dôkaz a vylučuje ho aj skutočnosť, že zrážkou súčasne zasiahnutá nebola. Žalobca podľa názoru súdu porušil § 53 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z. z. uložený zákaz vstupovať na vozovku, a to ani pri použití priechodu pre chodcov, ak vzhľadom na rýchlosť a vzdialenosť prichádzajúcich vozidiel nemôže cez vozovku bezpečne prejsť a vytvoril tak svojím pohybom kolíziu situáciu. Rovnako žalovaný v 1. rade ako vodič motorového vozidla porušil svoje povinnosti ustanovené § 3 ods. 2 písm. a), a § 4 ods. 1 písm. e) a f) zákona č. 8/2009 Z. z., t.j. správať sa disciplinovane a ohľaduplne tak, aby neohrozil bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky, dbať na zvýšenú opatrnosť voči chodcom, najmä deťom a dať prednosť chodcovi, ktorý vstúpil na vozovku a prechádza cez priechod pre chodcov tak, že ho pritom nesmie ohroziť. Žalovaný v 1. rade (tak ako žalobca) sa pohyboval po cestnej komunikácii z technického hľadiska nesprávnym spôsobom, keďže pravidlá cestnej premávky vyžadujú od jej účastníkov správať sa tak, aby sa zabránilo vzniku nebezpečných situácií. Súd dospel k záveru, že za škodu na zdraví žalobcu objektívne zodpovedá žalovaný v 1. rade v zmysle § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka (podmienky pre liberáciu jeho zodpovednosti za škodu nebolo možné v zmysle § 428 Občianskeho zákonníka považovať za splnené), pričom dokazovanie vo veci vykonané preukazuje, že chodec svojím nepravým pohybom

vznik tejto škody spoluzavinil, a tak aj tento musí pri použití § 441 Občianskeho zákonníka, škodu znášať pomerne.

20. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že žalobca mal žalovanému v 1. rade rýchlosťou svojho presunu po priechode pre chodcov vytvoriť z technického hľadiska prekážku náhlu. Pri preukázateľne nižšej rýchlosti v mieste povinnosti reakcie vodiča na chodca by bolo možné v prípade zrážky očakávať iný (miernejší, alebo aj žiadny) rozsah zranení žalobcu. Pri svojej úvahe o určení miery spoluzavinenia poškodeného za vzniknutú škodu potom súd prihliadal aj na skutočnosť, že žalobca sa pred vstupom na priechod pre chodcov nachádzal vo vzťahu k prichádzajúcemu vozidlu žalovaného v 1. rade na dobre viditeľnom mieste. Aj keby tomu tak nebolo, neprehľadnosť situácie pred priechodom pre chodcov by naopak vyžadovala ďalšie zníženie prejazdovej rýchlosti daným miestom, ktorú odôvodňovala zákonom uložená povinnosť vodiča dbať na zvýšenú opatrnosť voči chodcom. S prihliadnutím na uvedené, ako aj na povahu ustanovenia § 441 Občianskeho zákonníka obsahujúceho právnu normu s relatívne neurčitou hypotézou, súd pre spoluzavinenie poškodeného jeho nárok na náhradu škody na zdraví od žalovaných v 1. a 2. rade znížil o 25%.

21. Medzi stranami nebol sporný rozsah zranení žalobcu. Z lekárskeho posudku F. X. F., bol stanovený rozsah bolestného na 200 bodov, čo pri hodnote jedného bodu pre rok 2012 v sume 15,72 eur znamená výšku škody na zdraví v sume 3.144 eur. Po zohľadnení spoluzavinenia žalobcu 25% potom súd priznal žalobcovi nárok na náhradu škody na zdraví titulom bolestného v rozsahu 75%, teda v sume 2.358 eur. Súd zaviazal spoločne a nerozdielne žalovaného v 1. rade titulom objektívnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle § 427 Občianskeho zákonníka s použitím § 441 Občianskeho zákonníka a žalovaného v 2. rade ako jeho poisťovateľa titulom uplatnenia priameho nároku voči poisťovni podľa ust. §§ 4 a 15 zákona č. 381/2001 Z. z.. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol.

22. Súd nevzhladol nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu zásahu do jeho práva na zdravie za dôvodný, nakoľko táto forma finančnej satisfakcie je možná len v prípade, že škodu na zdraví nemožno nahradiť vôbec alebo len v neúplnom rozsahu. Súbeh nárokov z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia a z titulu náhrady nemajetkovej ujmy s poukazom na judikatúru najvyšších súdnych autorít je možný; v danom prípade však žalobcom neboli tvrdené a ani preukazované žiadne konkrétne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Preto tento uplatnený nárok pre neunesenie bremena tvrdenia a na neho naviazaného dôkazného bremena žalobcom súd zamietol.

23. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 2 CSP. Rozhodnutie o trovách odôvodnil tým, že úspech žalobcu a žalovaného je v zásade rovnaký, a preto súd rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

24. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalovaný v 2. rade. Namietal, že objektívna zodpovednosť prevádzateľa za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku nie je bezvýnimčná. Prevádzateľ sa môže zodpovednosti zbaviť, ak je tu niektorý z liberačných dôvodov uvedených v zákone. Preukázaním liberačného dôvodu sa prevádzateľ zodpovednosti za škodu zbaví a poškodený musí znášať škodu sám. Žalovaný v 2. rade má za to, že výlučnou príčinou vzniku škody bolo zavinené konanie žalobcu, ktorý vytvoril žalovanému v 1. rade náhlu prekážku. O výlučnom zavinení žalobcu svedčí skutočnosť, že matka žalobcu, ktorá cez priechod pre chodcov neutekala, ale kráčala, sa do kontaktu s vozidlom neodstala. Ak by žalobca taktiež cez priechod pre chodcov kráčal, nedošlo by k jeho zrážke s vozidlom žalovaného v 1. rade, ale vozidlo žalovaného v 1. rade by stihlo prejsť. O uvedenom svedčí taktiež to, že žalobca sa kontaktoval s vozidlom žalovaného v 1. rade z ľavej strany a nie spredu, t.j. žalobca vbehol do vozidla, ktoré už míňalo priechod pre chodcov. Znalec taktiež vo svojej výpovedi uviedol, že žalovaný v 1. rade, aby zabránil nehode, musel by zastaviť pred priechodom pre chodcov ešte v čase, keď sa žalobca s matkou ešte len blížili k priechodu pre chodcov. Súd pre spoluzavinenie poškodeného jeho nárok na náhradu škody na zdraví od žalovaných v 1. a 2. rade znížil o 25 %. Z uvedeného odôvodnenia rozsudku však nevyplýva, prečo súd prvej inštancie považoval za dôvodné práve zníženie o 25 %. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie týkajúce sa určenia miery spoluzavinenia žalobcu vôbec nezdôvodnil a v tejto časti je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné. Žalovaný v 2. rade považuje súdom určené spoluzavinenie žalobcu za nízke a za dôvodnú považuje 100 % mieru spoluzavinenia na strane žalobcu. Poznamenal, že vzťah medzi žalovaným v 1. rade a žalovaným v 2. rade ako škodcom a poisťovateľom škodcu nie je vzťahom upraveným v ust. § 511 Občianskeho zákonníka. V prípade žalovaného v 1. rade a žalovaného v 2. rade

nie je daná pasívna solidarita na strane žalovaných. Základom je skutočnosť, že titul, na základe ktorého má plniť žalovaný v 1. rade je odlišný od toho, na základe ktorého má plniť žalovaný v 2. rade, čo súd prvej inštancie správne uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia, avšak napriek tomu žalovaných nesprávne zaviazal uhradiť sumu spoločne a nerozdielne. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo rozsudok zmenil a vo veci rozhodol tak, že žalobu zamietla a žalobcu zaviazal na náhradu trov konania.

25. Žalobca sa k podanému odvolaniu vyjadril a navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že súd prvej inštancie správne a dostatočne zistil skutkový stav. Odvolacia námietka odvolateľa, že maloletý musel predbehnúť svoju matku, pretože iba on bol zasiahnutý motorovým vozidlom neobstojí, pretože k zrážke maloletého došlo cca v polovici prechodu pre chodcov. Povinnosťou vodiča bolo zastaviť pred prechodom a dať prednosť chodcom. Pri takomto postupe by nebol nikto ohrozený. Čo sa týka určenia miery spoluzavinenia, podiel maloletého žalobcu, považuje za príliš prísny, pretože on sa pohyboval po vyznačenom priechode pre chodcov, na ktorom mal jednoznačne prednosť.

26. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie podané žalovaným v 2. rade len v časti napadnutej, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP. Odvolací súd pri prejednaní podaného odvolania vychádzal zo zásad daných aplikáciou ust. § 378 ods. 1, § 379 a § 380 ods. 1 a 2 CSP. Bol teda viazaný rozsahom podaného odvolania, ale aj odvolacími dôvodmi, pričom výnimkou z takejto viazanosti odvolacími dôvodmi sú len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, na ktoré odvolací súd prihliadne, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Odvolaním napadnutý rozsudok vo veci samej bol predmetom prieskumu, pričom odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu, vrátane obsahu vyjadrení sporových strán, dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v 2. rade je iba čiastočne dôvodné, a to pokiaľ ide o spôsob plnenia žalovaných vo vzťahu k žalobcovi.

27. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

28. Odvolací súd má za to, že v predmetnej veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. Odvolací súd nezhliadol na dôvod, pre ktorý sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť, pokiaľ ide o prisúdenie nároku, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa nasledovné:

29. V prejednáwanej veci bol predmetom konania návrh žalobcu na náhradu škody na zdraví vo výške 3 175 eur a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1 500 eur. V odvolacom konaní z dispozíčnej zásady vyplýva, že odvolací súd prejedná vec len v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Nakoľko žalovaný v 2. rade napadol odvolaním len vyhovujúci výrok rozsudku, výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá nadobudol v súlade s ust. § 367 ods. 2 CSP právoplatnosť. Predmetom odvolacieho konania zostal nárok žalobcu na náhradu škody na zdraví vo výške 2 308 eur a spôsob plnenia prisúdenej pohľadávky.

30. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že žalovaný v 1. rade na križovatke ulíc P. a X. v meste B. pri vedení motorového vozidla zn. B. XXX, ev. č. X na križovatke pri odbočovaní vpravo nedal žalobcovi prechádzajúcemu po prechode pre chodcov v smere od budovy Okresného súdu B. k hotelu V. prednosť a tento pri zrážke utrpel zlomeninu predkolenia vľavo s posunom, pomliaždenie a sufúziu periorbitalnej vpravo a oblasti pravého krídla bedrovej kosti. Trestné stíhanie začaté pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) a b) Trestného zákona vo veci dopravnej nehody, pri ktorej žalovaný v 1. rade nedal prednosť žalobcovi ako chodcovi, ktorý prechádzal po priechode pre bolo uznesením zo dňa 22.05.2013 zastavené z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

31. Podľa § 427 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla.

32. Podľa § 428 Občianskeho zákonníka, svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

33. Podľa § 441 Občianskeho zákonníka, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša škodu sám.

34. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z., o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

35. Odvolací súd má za to, že za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poškodenému zodpovedá prevádzkovateľ motorového vozidla, a to bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť). Táto zodpovednosť však neprichádza do úvahy pri každom spôsobení škody dopravným prostriedkom, ale len vtedy, keď je vyvolaná osobitnou povahou prevádzky. Pre záver, či je prevádzkovateľ motorového vozidla zodpovedný za škodu, je rozhodujúce, či škoda bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla a či bola spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke vozidla. Osobitná povaha prevádzky motorového vozidla je charakterizovaná rôznymi okolnosťami, ako je napr. rýchlosť, vybavenie technického zariadenia, konštrukcia a pod.

36. Odvolací súd pripomína, že vzhľadom na špecifickosť prevádzky dopravných prostriedkov, ktorá sa pre svoju značnú rizikovosť stáva zdrojom zvýšeného nebezpečenstva pre zdravie a životy občanov a majetok spoločnosti i jednotlivca, je zodpovednosť za túto škodu v Občianskom zákonníku upravená osobitne na objektívnom princípe bez zreteľa na zavinenie. Táto úprava zodpovednosti umožňuje oveľa širšie a dôslednejšie zabezpečenie náhrady tejto škody. Je to výnimka zo všeobecnej zásady, podľa ktorej sa občiansko-právna zodpovednosť za škodu zakladá zásadne na zodpovednosti za zavinenie. Postavenie poškodeného pri uplatňovanom nároku je podstatne uľahčené; nemusí sa preukazovať porušenie právnej povinnosti škodcu, ale len to, že škoda bola vyvolaná osobitnou povahou, ktorá je vlastná prevádzke dopravných prostriedkov, pričom musí byť zistené, kto je prevádzkovateľom dopravného prostriedku.

37. Úprava zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov zachováva (najmä vzhľadom na zabezpečenie intenzívnej ochrany poškodených) zásadu, že zodpovednosť prevádzkovateľa dopravných prostriedkov vzniká bez zreteľa na zavinenie. Ak sa na vzniku škody podieľalo aj konanie samotného poškodeného, je potrebné použiť ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka. Pre záver o zodpovednosti na strane poškodeného musia byť rovnako splnené všetky základné predpoklady zodpovednosti za škodu (§ 420 Občianskeho zákonníka) a to protiprávne konanie, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nimi, pričom zavinenie sa predpokladá. Zodpovednosť škodcu je potom obmedzená v rozsahu, v akom rozsahu vznikla škoda, tiež následkom protiprávneho úkonu poškodeného.

38. K namietanej nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie v otázke určenia podielov pripadajúcich na škodcu a poškodeného, odvolací súd konštatuje, že na základe vykonaného dokazovania súd dospel k správnejmu záveru, že žalobca svojím náhlým a nepredvídateľným pohybom po priechode pre chodcov v čase, keď sa k nemu približovalo motorové vozidlo žalovaného v 1. rade vytvoril motorovému vozidlu náhlu prekážku, ktorá sa tak stala okrem neprimeranej rýchlosti žalovaného v 1. rade ďalšou z príčin vzniku škody na jeho zdraví. Rovnako výpovede svedkov zodpovedajú znalcom opísanému priebehu nehodového deja, podľa ktorého žalobca náhle vybehol z chodníka a matka až následne za ním dobehla k miestu zrážky. Žalobca tým porušil § 53 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z. z. uložený zákaz vstupovať na vozovku, a to ani pri použití priechodu pre chodcov, ak vzhľadom na rýchlosť a vzdialenosť prichádzajúcich vozidiel nemôže cez vozovku bezpečne prejsť a vytvoril tak svojím pohybom kolíziu situáciu. Žalovaný v 1. rade ako vodič motorového vozidla porušil svoje povinnosti ustanovené

§ 3 ods. 2 písm. a), a § 4 ods. 1 písm. e) a f) zákona č. 8/2009 Z. z.. Žalovaný v 1. rade sa pohyboval po cestnej komunikácii nesprávnym spôsobom, keďže pravidlá cestnej premávky vyžadujú od jej účastníkov správať sa tak, aby sa zabránilo vzniku nebezpečných situácií. Vychádzajúc z opísaných úvah súd prvej inštancie správne uzavrel, že za škodu na zdraví žalobcu objektívne zodpovedá žalovaný v 1. rade v zmysle § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka s použitím ust. § 441 Občianskeho zákonníka a žalovaný v 2. rade ako poisťovateľ titulom uplatneného priameho nároku voči poisťovni podľa § 4 a § 15 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

39. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že žalobca mal žalovanému v 1. rade rýchlosťou svojho presunu po priechode pre chodcov vytvoriť z technického hľadiska prekážku náhlu, avšak pri preukázateľne nižšej rýchlosti v mieste povinnosti reakcie vodiča na chodca by bolo možné v prípade zrážky očakávať iný (miernejší, alebo aj žiadny) rozsah zranení žalobcu.

40. Súd prvej inštancie pri svojej úvahe o určení miery spoluzavinenia poškodeného za vzniknutú škodu prihliadal aj na skutočnosť, že žalobca sa pred vstupom na priechod pre chodcov nachádzal vo vzťahu k prichádzajúcemu vozidlu žalovaného v 1. rade na dobre viditeľnom mieste, vznikla povinnosť reagovať na situáciu pred priechodom pre chodcov a pri prejazde križovatkou a priechodom pre chodcov za ňou zvýšiť opatrosť. S prihliadnutím na uvedené, a na povahu ustanovenia § 441 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie pre spoluzavinenie poškodeného jeho nárok na náhradu škody na zdraví od žalovaných v 1. a 2. rade znížil o 25%.

41. Ak súd uvažuje o znížení náhrady škody spôsobenej viacerými škodcami a zavinením poškodeného, určí najprv časť škody, ktorú znáša poškodený a náhradu ďalšej škody rozvrhne na jednotlivých škodcov podľa ich účasti na spôsobení škody. Zníženie náhrady škody treba vždy riadne odôvodniť a možnosť tohto zníženia použiť iba v prípadoch, keď je to so zreteľom na osobitosti prípadu nielen možné, ale aj žiaduce. Z vyššie uvedenej argumentácie súdu prvej inštancie nemožno dospieť k záveru o nepreskúmateľnosti tohto rozhodnutia, nakoľko súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v otázke určenia miery spoluzavinenia poškodeným dostatočne odôvodnil.

42. Majúc na zreteli vyššie uvedené, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti o prisúdení istiny žalobcovi vo výške 2 358 eur titulom škody na zdraví s osvojením si jeho dôvodov ako správny potvrdil, vrátane správneho výroku o trovách konania podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP.

43. Rozhodnutie prvoinštančného súdu, ktorým zaviazal oboch žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu škody na zdraví, t.j. ktorým založil spoločnú pasívnu solidaritu odvolací súd nepovažuje za správne. Podľa ust. § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka platí, že ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo, ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne. Pasívna solidarita, je charakterizovaná viacerými subjektmi na dlžníckej strane a ich povinnosťou splniť dlh tomu istému veriteľovi spoločne a nerozdielne. Solidarita môže byť založená jednak právnym predpisom, pričom v takomto prípade pasívna solidarita je upravená výslovne a vyplýva zo znenia toho ktorého ustanovenia právnej normy, môže byť ďalej založená rozhodnutím súdu, ale aj dohodou účastníkov alebo povahou plnenia. Zo zákona č. 381/2001 Z. z. nevyplýva ani jeden zo spôsobov, ktorý by založil pasívnu solidaritu, pričom ani ustanovenie § 15 nedáva pre tento záver dostatočný podklad. Predmetné ustanovenie síce, umožňuje uplatniť na súde nárok voči škodcovi na náhradu škody, ako aj voči poisťovni, pričom treba zdôrazniť, že ide o dva samostatné nároky poškodeného proti dvom subjektom, ale voči každému z nich z iného právneho dôvodu.

44. Aj v tomto konaní žalovaní v 1. a 2. rade majú postavenie samostatných spoločníkov a aj keď právna úprava má ustanovenie o všeobecnom priamom nároku poškodeného na náhradu škody proti zodpovednostnému poisťovateľovi, tak možnosť uplatniť nárok voči obidvom podľa § 15 cit. zák. neznamena, že ide o solidárnu zodpovednosť, pretože táto nevyplýva z právneho predpisu, ani z ďalších dôvodov upravených v ust. § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

45. V prejednávanej veci odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že zdrojom záväzku škodcu je zodpovednosť žalovaného v 1. rade ako vodiča za škodu podľa ust. § 427 Občianskeho

zákonníka v spojení s ust. § 441 Občianskeho zákonníka a zdrojom záväzku poisťovateľa - žalovaného v 2.rade plniť z povinného zmluvného poistenia je poisťná zmluva. Teda v tomto smere je dôvodná odvolacia námietka žalovaného, že titul, na základe ktorého má plniť žalovaný v 1.rade je odlišný od toho, na základe ktorého má plniť žalovaný v 2.rade. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že ide o prípad nepravej solidarity, keď poisťovňa a škodca zodpovedajú za škodu na základe rôznych právnych titulov. Zatiaľ čo nárok žalobcu voči škodcovi žalovanému v 1.rade je nárok na náhradu škody podľa ust. § 427 Občianskeho zákonníka, nárok žalobcu vo vzťahu k poisťovateľovi - žalovanému v 2.rade je daný ust. § 15 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Preto, ak sú v konaní zažalovaní tak škodca ako i poisťovňa, žalovaní majú v konaní postavenie samostatných spoločníkov, nevzniká medzi nimi pasívna solidarita, a preto súd nemôže zaviazat' škodcu a jeho poisťovateľa solidárne (spoločne a nerozdielne). Vo výroku rozsudku preto musí byť vymedzený ich vzájomný vzťah tak, že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého.

46. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd zmenil rozsudok vo vyhovujúcom výroku v spôsobe plnenia žalovaných tak, že žalovaní v 1.a 2.rade sú povinní zaplatiť žalobcovi náhradu škody na zdraví 2 358 eur tým spôsobom, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného (§ 388 CSP).

47. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd v súlade s ust. § 396 ods. 1 s použitím ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní plne úspešný, a preto má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči neúspešnému žalovanému v 2.rade. Žalovaný v 1.rade odvolanie nepodal, a preto súd rozhodol, že náhradu trov odvolacieho konania medzi žalobcom a žalovaným v 1.rade nepriznáva.

48. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).